

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดศัตรูพืช !!!

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

“ลดต้นทุนและปลอดภัย หากเกษตรกรใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน”

ประจำเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ฉบับที่ ๓/๓)

เพลี้ยอ่อน

ในช่วงนี้ สภาพอาชีวศึกษาและแห้งแล้งซึ่งหมายความว่ากำลังอยู่ในช่วงที่ไม่ได้รับการรับประทานของเพลี้ยอ่อน สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดขอแจ้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงผักและเฝ้าระวังการระบาดของเพลี้ยอ่อน

รูปร่างลักษณะและชีวประวัติ

เพลี้ยอ่อนเป็นแมลงปากดูดที่มีขนาดเล็ก ผนังลำตัวอ่อนนุ่ม ขยายพันธุ์ได้โดยไม่ต้องมีการผสมพันธุ์และออกลูก เป็นตัว มีทั้งชนิดปีกและไม่มีปีก แต่ส่วนใหญ่แล้วไม่ค่อยเคลื่อนย้ายตัวไปไกล ๆ ชอบเกาะกลุ่มอยู่กับที่ตรงแหล่งที่หากินนั้น ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยมีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก ต่างกันที่ขนาดและสี เจริญเติบโตลอกคราบ ๔-๕ ครั้ง ตัวเต็มวัยขนาดโตเต็มที่มีความยาวประมาณ ๑ มิลลิเมตร สีลำตัวมีตั้งแต่สีเขียวอ่อนไปจนถึงสีดำเข้ม ที่ปลายส่วนห้องจะมีท่อเล็กๆ ยื่นยาวออกมา ๒ ห่อ เพลี้ยอ่อนตัวหนึ่ง ๆ จะให้ลูกได้ประมาณ ๒๗ ตัว ระยะตัวอ่อนประมาณ ๕-๖ วัน ระยะตัวเต็มวัยประมาณ ๓-๔ วัน อายุเฉลี่ย ๑๙ วัน เพลี้ยอ่อนมีหลายชนิดแต่ที่มีความสำคัญและสร้างความเสียหายให้กับพืชผักเป็นอย่างมาก คือ เพลี้ยอ่อนฝ้ายและเพลี้ยอ่อนดำตัว

ลักษณะการทำลาย

เพลี้ยอ่อนทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงตามใบ ยอดอ่อน และดอกทำให้หงิกงอเป็นคลื่น หากมีการระบาดมาก ๆ จะทำให้ต้นชะงักการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ให้ผลผลิตลดลง คุณภาพผลผลิตต่ำ หรือไม่ได้ผลผลิตเลย บริเวณที่มีเพลี้ยอ่อนระบาดมากจะพบเห็นมดอาศัยกินน้ำหวานที่เพลี้ยอ่อนถ่ายออกมากซึ่งทำให้เกิดราดำ นอกจากนี้ยังเป็นพาหะนำไวรัสมาสู่พืชทำให้เกิดโรคใบดำ (Mosaic) ซึ่งเป็นโรคของใบที่สำคัญมากของถั่วฝักยาว มีมดเป็นตัวนำพามา จึงควรหาทางกำจัดด้วยไม่ใช้เข้าไปในแปลงปลูกถั่ว

เพลี้ยอ่อนฝ้าย

เพลี้ยอ่อนดำตัว

ลักษณะของพืชที่ถูกเพลี้ยอ่อนทำลาย

การแพร่กระจาย

เพลี้ยอ่อนจะพบเห็นอยู่ทั่วไปตลอดปี การกระจายตัวของเพลี้ยอ่อนเป็นแบบรวมกลุ่ม ปกติจะไม่เกิดการระบาด เพราะธรรมชาติคุณ ควบคุม เช่น ปริมาณน้ำฝน ศัตรูธรรมชาติ แต่ถ้าฝนทึบช่วงหรือในฤดูแล้ง อาจครองจะเกิดการระบาดของเพลี้ยอ่อน

พืชอาศัย

พบการระบาดได้กับพืชเกือบทุกชนิด ทั้งในเมือง ไม้ยืนต้น พืชผักและพืชไร่ โดยเฉพาะในฝ่าย พริก มะเขือ มะเขือเทศ ถั่วฝักยาว และพืชตระกูลแตง

ศัตรูธรรมชาติ

มีทั้งตัวห้ามและตัวเปลี่ยนหล่ายชนิด เช่น แมลงซ้างปีกใส ด้วงเต่าหล่ายชนิด และแมลงวันกินขยะ

การป้องกันและกำจัด

๑. หมั่นสำรวจติดตามสถานการณ์เพลี้ยอ่อน ถ้าพบในระยะออกดอกหรือติดฝักอ่อน มาากกว่า ๑๐ ตัวต่อใบให้รีบทำการป้องกันกำจัด
๒. ป้องกันกำจัดด้วยไนแอลงถ้า เพื่อไม่ให้เป็นพาหนะนำเพลี้ยอ่อนไปยังต้นพืช
๓. ปล่อยตัวอ่อนของด้วงเต่าตัวห้า อัตรา ๑๐๐ ตัว/ไร่ หากพบศัตรูพืชในปริมาณมากและต้องการกำจัดก่อนที่จะระบาดทำความเสียหาย ควรปล่อยตัวอ่อนด้วงเต่า ๑,๐๐๐ ตัว/ไร่
๔. ใช้สารสกัดจากพืชชนิดพ่น เช่น สารสกัดจากสะเดา ยาสูบ หางไก่ สด กะเม็ง ฝักคูณ น้ำนมราชสีห์ และดอกดาวเรือง เป็นต้น
๕. ใช้เชื้อรากบิวเวอเรียดีพ่น โดยใช้เชื้อสอดอัตรา ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ควรฉีดพ่นในช่วงเวลาเย็นถึงค่ำ และควรให้น้ำก่อนหรือหลังการใช้เชื้อรากบิวเวอเรีย
๖. หากพบเพลี้ยอ่อนระบาดมากให้ใช้สารเคมีฉีดพ่น เช่น โอมेथโรเจท เมทามिदฟอส คาร์บอชัลเฟน คาร์บาริล และไซเพอร์เมทริน เป็นต้น อัตราตามที่ฉลากแนะนำ

กลุ่มอารักขาพีช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
๔๖ ถนนราษฎร์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด
โทร. ๐๓๘-๕๑ ๑๐๐๔ โทรสาร ๐๓๘-๕๔๗๓๘๕
<http://www.trat.doae.go.th>
E-mail: trat@doae.go.th

ผู้จัดทำ: นางสาวชีวารณ เรื่องศรีจันทร์
ที่ปรึกษา: นายวินัย ขัยนยิง